

č. k. 6C 20/94 - 90

R O Z S U D O K V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd v Bratislave v právnej veci žalobcu: Prof. MUDr. Milan Kriška DrSc., Bratislava, Tranovského 4 zast. JUDr. Jánom Benčúrom, advokátom, Bratislava, Záhradnícka 41 proti žalovaným: 1) Slovenská informačná služba, Bratislava, Drieňova 22, 2) Ministerstvo vnútra SR, Bratislava, Frištinova 2 o ochranu osobnosti a prisl. rozhodol

t a k t o :

Súd určuje, že žalobca je neoprávnene evidovaný v materiáloch ŠtB ako osoba uvedená v § 2 ods. 1 písm. b) zák. č. 451/91 Zb.

Konanie voči žalovanému v 2) rade sa **zastavuje**.

Vo zvyšku súd žalobu **zamietá**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Žalovaný je povinný zaplatiť na účet tunajšieho súdu trov svedočného v sume 140,— Sk.

O d ť v o d n e n i e

Žalobca sa svojou žalobou zo dňa 2. 3. 1994 domáhal ochrany osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákona. Domáhal sa, aby súd určil, že je neoprávnene evidovaný v materiáloch ŠtB ako osoba uvedená v § 2 ods. 1 písm. b) zák. č. 451/1991 Zb., zaviazal žalovaných v 1) a 2) rade odstrániť evi-

dovanie žalobcu v materiáloch ŠtB ako osoby uvedenej v § 2 ods. 1 písm. b) zák. č. 451/1991 Zb. a vydať žalobcovi osvedčenie, že nie je evidovaný v materiáloch ŠtB ako osoba uvedená v § 2 ods. 1 písm. b) zák. č. 451/1991 Zb.

Súd prvého stupňa svojím rozhodnutím zo dňa 6. 3. 1995 žalobu v celom rozsahu zamietol, z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie žalovaných.

Odvolaací súd na základe odvolania žalobcu zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec vrátil na ďalšie konanie. Vo svojom rozhodnutí poukázal na to, že je rozhodujúca tá skutočnosť, kto v súčasnej dobe spravuje archívny materiál bývalej štátnej bezpečnosti. Týmto orgánom je Slovenská informačná služba, ktorá vznikla na základe zák. č. 46/1993 Zb. a ktorá má aj v súčasnosti možnosť tieto materiály využívať. Nie je preto rozhodujúce, či príslušné štátne orgány poverili alebo nepoverili ďalšou realizáciou činností vyplývajúcich zo zákona č. 451/1991 Zb. iný orgán štátu. Táto okolnosť môže mať iba ten význam, že ak činnosťou podľa uvedeného zákona nie je poverený štátny orgán, žalobca nemôže mať úspech v tej časti žaloby, v ktorej sa domáha vydania osvedčenia podľa zák. č. 451/1991 Zb. Odvolaací súd sa zároveň stotožnil s tvrdením žalovaného v 2) rade, že nie je daná jeho pasívna legitímácia a to z dôvodov uvedených vyššie.

Žalobca na pojednávaní dňa 13. 5. 1996 vzal žalobu voči žalovanému v 2) rade späť. Žalovaný so spätýzatím žaloby súhlasil. Súd preto podľa § 96 O.s.p. konanie voči žalovanému v 2) rade zastavil.

Žalobca zároveň na pojednávaní dňa 13. 5. 1996 zmenil petit žaloby tak, že žiadal o určenie, že žalobca je neoprávnené evidovaný v materiáloch ŠtB ako osoba uvedená v § 2 ods. 1 písm. b) zák. č. 451/1991 Zb. Ďalej žiadal, aby žalovaný v 1) rade bol zaviazaný k povinnosti odstrániť evidovanie žalobcu v materiáloch ŠtB ako osobu uvedenú v § 2 ods. 1 písm. b) zák. č. 451/1991 Zb.

Súd doplnil dokazovanie výsluchom svedka Ing. Alexandra Grmana, Júliu sa Magu, spisom SIS č.p. 70-12/0012-18/96 osobný zväzok č. 24798 a zistil nasledovný skutkový stav:

Federálne ministerstvo vnútra Česko-slovenskej federatívnej republiky dňa 10. 8. 1992 vydalo osvedčenie č. j. 10-8232/1-011/1-10-91 o tom, že žalobca je evidovaný ako osoba uvedená v § 2 ods. 1 písm. b) zák. č. 451/1991 Zb., t. j. ako osoba, ktorá je uvedená v materiáloch ŠtB ako rezident, držiteľ požičaného bytu, držiteľ konšpiračného bytu, informátor alebo ideový spolupracovník ŠtB.

Z vykonaného dokazovania, zo spisového materiálu i vypočutí svedkov nebolo preukázané, že by žalobca plnil niektoré z čín uvedených v § 2 ods. 1 písm. b) zák. č. 451/1991 Zb., prípadne že by mal vedomosť o tom, že orgán ŠtB prostredníctvom neho sa snaží získavať nejaké informácie. Svedok Július Majo potvrdil, že ako bývalý príslušník ŠtB mal vo svojom referáte vysoké školy, ale vzhľadom na odstup času ako aj množstvo kontaktov so všetkými vysokými školami nevedel uviesť nič konkrétne. V spisovom materiály i keď bol v značnej miere škartovaný nie je ani podpis žalobcu, čo potvrdzuje tvrdenie žalobcu, že nemá vedomosť o takýchto kontaktoch.

Podľa § 11 O.z. fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Súd vzhľadom na vykonané dokazovanie dospel k záveru, že osvedčenie, ktoré vydalo Federálne ministerstvo vnútra ČSFR mohlo zasiahnuť do práv žalobcu chránených § 11 O.z. Preto určil, že žalobca je neoprávnená evidovaný v týchto materiáloch, lebo neboli preukázané dôvody, ktoré by vydanie takéhoto osvedčenia odôvodňovali.

Pokiaľ ide o ďalšiu časť petitu, ktorou žiadal žalobca o odstránenie evidovania žalobcu v materiáloch ŠtB ako osoba uvedená v § 2 ods. 1 písm. b) zák. č. 451/1991 Zb. v tejto časti súd žalobe nevyhovel z dôvodu, že žalovaný v 1) rade je povinný materiály ŠtB archivovať ale nemá možnosť s nimi manipulovať a nemôže takýto materiál škartovať (zničiť) úplne, čo by bolo v rozpore s právnymi predpismi o archivovaní. Súd prvého stupňa je toho názoru, že rozsudok v znení tak, ako bol vyhlásený je postačujúci pre ochranu osobnostných práv žalobcu, lebo na základe tohto rozsudku ani

